

WICEPREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI

Małgorzata Motylow

LKA. 410.036.06.2020

Pan
Michał Kurtyka
Minister Klimatu i Środowiska

Ministerstwo Klimatu i Środowiska
ul. Wawelska 52/54
00-922 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/062 - Przygotowane i działanie odpowiedzialnych organów państwa, instytucji i służb w sytuacji zagrożenia i wystąpienia chorób szczególnie niebezpiecznych i wysoce zakaźnych

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 50 00, F +48 22 444 57 93
nik@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Ministerstwo Klimatu i Środowiska ¹ w Warszawie, ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Michał Kurtyka, Minister Klimatu i Środowiska od 15 listopada 2019 r. ²
Zakres przedmiotowy kontroli	Działania podejmowane w związku z wystąpieniem epidemii COVID-19 (od 21 marca 2020 r. do dnia zakończenia kontroli)
Okres objęty kontrolą	Od 21 marca 2020 r. do dnia zakończenia kontroli ³ , z możliwością wykorzystania dowodów, w tym danych elektronicznych, istniejących przed tym okresem
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura NIK w Katowicach
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Bogusława Pała, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/352/2020 z dnia 14 grudnia 2020 r.2. Kinga Kołodziejczyk, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/354/2020 z dnia 14 grudnia 2020 r.3. Andrzej Pakuła, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/353/2020 z dnia 14 grudnia 2020 r.4. Stanisław Tarnowski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/40/2021 z dnia 16 lutego 2021 r. (akta kontroli str.1-3, 410-412, 1751, 1815)

¹ Dalej: Ministerstwo lub MKiŚ.

² Dalej: Minister.

³ Do 6 sierpnia 2021r.

⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200 ze zm., dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

NIK pozytywnie ocenia wykonanie zadań Ministra Klimatu i Środowiska dotyczących tworzenia, utrzymania i udostępniania rezerw strategicznych w okresie od 21 marca 2020 r. do 22 lutego 2021 r.⁶

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Minister sprawował prawidłowy nadzór nad realizacją zadań prowadzonych przez Agencję Rezerw Materiałowych⁷. Zadania te polegały na tworzeniu, utrzymaniu i udostępnianiu strategicznych rezerw medycznych w ilościach przewidzianych w Rządowym Programie Rezerw Strategicznych na lata 2017-2021⁸ oraz na tworzeniu i udostępnianiu rezerw strategicznych przeznaczonych do użycia w celu przeciwdziałania zagrożeniom epidemicznym spowodowanym wirusem SARS-CoV-2⁹.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej¹⁰ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Działania podejmowane przez Ministra Klimatu i Środowiska w związku z wystąpieniem epidemii COVID-19 (od 21 marca 2020 r. – do dnia 22 lutego 2021 r.)

Opis stanu
faktycznego

1. Od 21 marca 2020 r. organem właściwym do tworzenia, utrzymywania, udostępniania oraz likwidacji rezerw strategicznych¹¹, tym samym nadzorującym ARM¹², był Minister Klimatu, a od 6 października 2020 r. Minister Klimatu i Środowiska¹³. Asortyment rezerw strategicznych, ilość oraz zasady utrzymania ich poziomu określał RPRS.

Nadzór Ministra nad jednostkami podległymi lub nadzorowanymi, w tym ARM, regulowała *Polityka Nadzorcza Ministra Środowiska* z dnia 10 listopada 2015 r.¹⁴ oraz *Polityka Nadzorcza Ministra Klimatu i Środowiska* z dnia 12 lutego 2021 r.¹⁵ Jak wyjaśnił Minister, w związku z kilkakrotnym przekształcaniem Ministerstwa

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Z dniem 23 lutego 2021 r. nadzór nad ARM przejął Prezes Rady Ministrów (art. 30 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o rezerwach strategicznych, Dz. U. z 2021 r. poz. 255 ze zm.).

⁷ Do 22 lutego 2021 r. Od 23 lutego 2021 r. Rządowa Agencja Rezerw Strategicznych, dalej: ARM.

⁸ Przyjętym przez Radę Ministrów uchwałą nr 160/2017 r. z 10 października 2017 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą Rządowy Program Rezerw Strategicznych na lata 2017-2021, zwanym dalej: RPRS.

⁹ Zwana dalej: Rezerwa COVID-19.

¹⁰ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana, jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹¹ Na podstawie § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie przekształcenia Ministerstwa Aktywów Państwowych (Dz. U. poz. 498) przekształcono Ministerstwo Aktywów Państwowych, co polegało na wyłączeniu z Ministerstwa Aktywów Państwowych, obsługującego sprawy działów energia i gospodarka złożami kopalni, komórek organizacyjnych obsługujących sprawy działu energia oraz pracowników obsługujących sprawy tego działu. Natomiast rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie przekształcenia Ministerstwa Klimatu (Dz. U. poz. 499) włączono do Ministerstwa Klimatu komórki organizacyjne obsługujące sprawy działu energia wyłączone z Ministerstwa Aktywów Państwowych oraz pracowników obsługujących ten dział (§ 1 ust. 2).

¹² Na podstawie art. 26 ust. 5 ustawy z dnia 29 października 2010 r. o rezerwach strategicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2051), uchylonej z dniem 23 lutego 2021 r., dalej: ustawa o rezerwach strategicznych.

¹³ Na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 października 2020 r. w sprawie utworzenia Ministerstwa Klimatu i Środowiska (Dz. U. poz. 1734).

¹⁴ Zarządzeniem Ministra Środowiska z dnia 10 listopada 2015 r., dalej *Polityka nadzorcza*.

¹⁵ Przyjęta Zarządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 12 lutego 2021 r.

Klimatu i Środowiska w 2020 r. prace nad ostatecznym kształtem dokumentu zakończyły się w styczniu 2021 r. Zgodnie z tymi dokumentami organizację zadań nadzorczych Ministra oraz doskonalenie zasad sprawowania tego nadzoru zapewniała komórka organizacyjna Ministerstwa do spraw koordynacji nadzoru.

Według tych obu Polityk, działalność kontrolna prowadzona przez komórkę organizacyjną Ministerstwa do spraw kontroli¹⁶ miała na celu zapewnienie zgodności działania, usprawnienie operacyjne i przysporzenie wartości dodanej badanym jednostkom podległym i nadzorowanym. Plan kontroli powinien uwzględniać okresowe oceny funkcjonowania jednostek podległych lub nadzorowanych, w szczególności zgodności ich działalności z prawem, osiągania celów oraz gospodarności w ramach prowadzonych działań.

W okresie od 21 marca 2020 r. do 22 lutego 2021 r. sprawy nadzoru nad ARM prowadził Departament Spraw Obronnych, Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa¹⁷, do zadań którego należało m.in.¹⁸: przygotowywanie decyzji Ministra dotyczących tworzenia, udostępniania oraz likwidacji rezerw, przygotowanie rekomendacji oraz wytycznych dla ARM, monitorowanie realizacji zadań przez ARM, udział w przygotowywaniu dokumentacji niezbędnej do uruchomienia dotacji celowej na sfinansowanie wydatków na zakup i utrzymywanie rezerwy strategicznych, dokonywanie analizy sprawozdań ARM z wykorzystania dotacji celowej oraz dotacji podmiotowej na realizację zadań ustawowych ARM.

Zgodnie z § 14 Wewnętrznego Regulaminu Departamentu, do zadań Wydziału Rezerw Strategicznych w Departamencie należało prowadzenie spraw ARM, które dotyczyły rezerw strategicznych, także kontroli wywiązywania się przez ARM z utrzymania rezerw strategicznych.

Z dniem 21 marca 2020 r., tj. od momentu przejęcia przez Ministra Klimatu od Ministra Aktywów Państwowych nadzoru nad ARM, do MKiŚ przeniesione zostały dwa etaty (pracownicy na stanowiskach naczelnika i głównego specjalisty).

Ponadto 30 marca 2020 r. Minister powołał *Zespół Zarządzania Kryzysowego Ministra Klimatu w sprawie zagrożenia epidemicznego COVID-19*¹⁹, którego nazwę zmieniono 17 listopada 2020 r. na *Zespół ds. Zarządzania Kryzysowego Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie zagrożenia epidemicznego COVID-19*. Członkami ZZK byli dyrektorzy komórek organizacyjnych MKiŚ, Prezes ARM oraz Główny Inspektor Ochrony Środowiska²⁰.

Do zadań ZZK należało m.in. monitorowanie zagrożeń dla bezpieczeństwa państwa, w tym informowanie Ministra o: gotowości do świadczenia usług przez sektory energetyczne kraju; stanie zasobów rezerw materiałowych znajdujących się we właściwości ARM oraz wypracowywaniu propozycji dotyczących działań dotyczących zapobiegania i przeciwdziałania takim zagrożeniom, w sytuacji stanu epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.

(akta kontroli str. 4, 6-26, 121-141, 470-476, 479-480, 485, 729-757, 1573-1707, 1732-1759)

¹⁶Biuro kontroli i audytu.

¹⁷Dalej: Departament.

¹⁸Zgodnie z Wewnętrznym Regulaminem Organizacyjnym Departamentu Spraw Obronnych, Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa z dnia 18 sierpnia 2020 r. Dalej: *Wewnętrzny regulamin Departamentu*.

¹⁹Zarządzenie Ministra Klimatu z dnia 30 marca 2020 r. w sprawie powołania Zespołu Zarządzania Kryzysowego Ministra Klimatu w sprawie zagrożenia epidemicznego COVID-19 (Dz. Urz. Ministra Klimatu poz. 19 ze zmianami wprowadzonymi zarządzeniami: Ministra Klimatu z dnia 7 kwietnia 2020 r. (Dz. Urz. Ministra Klimatu poz. 22) i Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 17 listopada 2020 r. (Dz. Urz. Ministra Klimatu i Środowiska., poz. 13), dalej: ZZK.

²⁰ Od dnia 17 listopada 2020 r.

W styczniu 2021 r. zainicjował przygotowanie nowego Programu na lata 2022 - 2026 i na podstawie art. 8 ust. 4 ustawy o rezerwach strategicznych zwrócił się do członków Rady Ministrów oraz wojewodów²¹ o:

- dokonanie analizy i oceny możliwości wystąpienia zagrożeń, w ramach opracowywania planów zarządzania kryzysowego, z uwzględnieniem sposobów i środków reagowania na te zagrożenia;
- przygotowanie, w oparciu o dokonaną analizę ryzyka, wykazu potrzeb dotyczących utworzenia rezerw strategicznych stosownej ilości danego asortymentu, w podziale na poszczególne lata, wraz ze wskazaniem ich planowanego przeznaczenia, a w przypadku specjalistycznego asortymentu rezerw strategicznych - w podziale na poszczególne lata, wraz ze wskazaniem ich planowanego przeznaczenia, a także miejsca jego przechowywania;
- przedstawienie informacji o zobowiązaniach międzynarodowych Rzeczypospolitej Polskiej i rekomendacjach organizacji międzynarodowych dotyczących tworzenia i utrzymywania rezerw strategicznych.

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o rezerwach strategicznych oraz przejściem nadzoru nad systemem rezerw przez Prezesa Rady Ministrów, z dniem 23 lutego 2021 r. prace nad Rządowym Programem Rezerw Strategicznych na lata 2022-2026 były prowadzone przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

(akta kontroli str. 479-481, 489-494, 1758-1761)

2. W okresie objętym kontrolą Minister nadzorował realizację zadań prowadzonych przez ARM w oparciu o analizę otrzymywanych z ARM codziennych raportów oraz sprawozdań rzeczowo-finansowych. Raporty dotyczyły: zakupów rezerw, udostępniania rezerw odbiorcom końcowym, planowanych dostaw w ramach tworzenia oraz odtwarzania rezerw, sytuacji finansowej i możliwych zagrożeń, uzyskiwania środków w ramach dotacji celowych oraz z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19. Natomiast sprawozdania rzeczowo-finansowe dotyczyły wykorzystania przez ARM środków z dotacji. W MKiŚ dokonywano oceny tych sprawozdań pod względem terminowości wydatkowania środków i ich zgodności z przeznaczeniem określonym w umowach.

(akta kontroli str. 729-905, 1573-1703)

ARM informowała Ministra o bieżącym stanie rezerw i ewentualnych zagrożeniach w takich obszarach, jak: zabezpieczenie finansowe, zakupy rezerw i dostawy do odbiorców, a także o stanie realizacji wydanych przez Ministra decyzji, jak również decyzji wydanych wcześniej przez Ministra Aktywów Państwowych. Przekazywała również informacje dotyczące stanu realizacji dyspozycji Ministra Zdrowia.

W okresie objętym kontrolą ARM przekazywała do Ministerstwa codzienne raporty mailowe, na podstawie których ZZK przygotowywał codzienny zbiorczy raport dla Ministra, co zostało potwierdzone na przykładzie zbadanej próby 24 raportów przekazywanych z ARM do MKiŚ oraz 24 raportów opracowywanych na tej podstawie przez ZZK²².

W pięciu przypadkach, w przedłożonych raportach ARM poinformowała MKiŚ o stwierdzonych zagrożeniach. W dwóch z tych raportów (z 31 marca 2020 r. i 1 kwietnia 2020 r.) ARM wskazała na opóźnienia w wydawaniu rezerw medycznych

²¹ Pisma z dnia 29 stycznia 2021 nr: 1470961.4707455.3724541 i 1470961.4707466.3724536.

²² Do zbadania wybrano próbę raportów przekazanych przez ARM do MKiŚ w okresie od 21 marca 2020 r. do 22 lutego 2021 r., na pierwszy i ostatni dzień miesiąca.

wyprodukowanych na bazie alkoholu (z uwagi na wymóg uczestniczenia celnika przy ich wydawaniu), w kolejnych dwóch raportach²³ wskazano na zagrożenie wydłużenia terminów dostawy respiratorów oraz półmasek wielorazowego użytku, w związku z zawieraniem aneksów wydłużających terminy dostaw. W piątym raporcie²⁴ poinformowano o możliwości ograniczenia finansowania zakupów rezerw strategicznych oraz o zagrożeniu wstrzymania tych zakupów. W tym przypadku Minister podjął natychmiastowe działania i 9 grudnia 2020 r. podpisał z ARM *Porozumienie w sprawie dofinansowania zadań ARM z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19*.

W sprawie zagrożenia wystąpienia opóźnień w wydawaniu rezerw medycznych produkowanych na bazie alkoholu Minister wyjaśnił, że przyczyny leżały po stronie Krajowej Administracji Skarbowej. Zagrożenie jednak nie zmaterializowało się i nie wystąpiły przerwy w udostępnianiu rezerw tego asortymentu. Natomiast zagrożenie wydłużenia terminów dostawy respiratorów oraz półmasek wielorazowego użytku było wynikiem wprowadzonego przez Izrael zakazu eksportu określonych towarów. Zakaz ten objął nie tylko Polskę i był okolicznością niezależną od ARM i MKiŚ. Ryzyko to określono jako średnie, wobec czego podjęto odpowiednie działania i zmieniono terminy dostaw.

Stosownie do art. 27 pkt 6 ustawy o rezerwach strategicznych ARM przekazała do MKiŚ niejawnie informacje o asortymencie rezerw strategicznych, za 2019 r. oraz za I półrocze 2020 r.

Ponadto Minister uczestniczył w posiedzeniach kierownictwa MKiŚ (w formie wideorozmowy), w trakcie których przedstawiano informację o działaniach podjętych w związku z udostępnianiem rezerw strategicznych w danym dniu.

(akta kontroli str. 141-158, 479-480, 484-485, 729-1592, 1758-1765)

W MKiŚ dokonano także analizy sprawozdania rzeczowo-finansowego w ramach rozliczenia środków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, wynikającego z porozumienia zawartego 25 czerwca 2020 r., aneksowanego 23 grudnia 2020 r.²⁵. Minister pozytywnie zarekomendował to sprawozdanie Szefowi KPRM²⁶.

(akta kontroli str. 1708-1713, 1726-1728)

W okresie objętym kontrolą nie przeprowadzono kontroli rezerw strategicznych w siedzibie ARM ani w zarządzanych przez tę Agencję obiektach. W złożonych wyjaśnieniach Minister tłumaczył to m.in. faktem prowadzenia kontroli w tej jednostce przez NIK²⁷ oraz przede wszystkim epidemią COVID-19. Wskazał również na ograniczenia wynikające z ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacjami kryzysowymi²⁸, a także z ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2²⁹, na mocy których organy administracji państwowej zostały zobowiązane do ograniczenia swoich działań związanych z zagrożeniem COVID-19 i dostosowania

²³ Nr 8/2020 z dnia 31 lipca 2020 r. i 9/2020 z dnia 1 sierpnia 2020 r.

²⁴ Nr 132/2020 z dnia 1 grudnia 2020 r.

²⁵ W którym wskazano 1 marca 2020 r., jako termin przekazania przez ARM sprawozdania do MKiŚ.

²⁶ Pismo z 30 marca 2021 r. skierowane do Szefa KPRM.

²⁷ Równocześnie trwały kontrole NIK: I/20/003 - Gospodarowanie maskami ochronnymi od 29 lipca 2020 r. oraz P/20/062 - Przygotowania i działania odpowiedzialnych organów państwa, instytucji i służb w sytuacji zagrożenia i wystąpienia chorób szczególnie niebezpiecznych i wysoce zakaźnych.

²⁸ Dz. U. poz. 1842.

²⁹ Dz. U. z 2021 r. poz. 737.

się do wymogów epidemicznych, co utrudniało przeprowadzanie przez Biuro Kontroli i Audytu MKiŚ w jednostkach nadzorowanych i podległych ARM.

W Planie kontroli resortowej Biura Kontroli i Audytu Wewnętrznego MKiŚ (w III-IV kwartale 2021 roku) ujęto kontrolę w ARM, obejmującą wybrane zagadnienia funkcjonowania jednostki, w tym gospodarowanie środkami przekazanymi przez MKiŚ z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19. Z uwagi na przejęcie z dniem 22 lutego 2021 r. nadzoru nad działalnością ARM przez Prezesa Rady Ministrów kontrola ta została usunięta z planu kontroli.

(akta kontroli str. 479-480, 487-488, 1782-1814)

3. Minister podejmował działania mające na celu zapewnienie ciągłości tworzenia, udostępniania i uzupełniania medycznych rezerw strategicznych w warunkach epidemii COVID-19. Działania te polegały na:

- a) udzieleniu ARM dwóch dotacji celowych na łączną kwotę 580 mln zł, z przeznaczeniem na częściowe sfinansowanie wydatków na: utrzymanie rezerw strategicznych i zakup towarów - w kwocie 450 mln zł³⁰ oraz na zakup odtworzeniowy asortymentów rezerw strategicznych surowców - w kwocie 130 mln zł³¹,
- b) zawarciu czterech porozumień w sprawie dofinansowania zadań ARM ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na kwotę 3 685 mln zł, którą przeznaczono: na zakup towarów służących tworzeniu i odtworzeniu rezerw strategicznych, na pokrycie kosztów związanych z ich zakupem, kosztów transportu oraz logistyki, na utrzymywanie oraz udostępnianie rezerw strategicznych³², na budowę i wyposażenie szpitali tymczasowych i rozbudowę potencjału magazynowego, na zakup niezbędnych akcesoriów do realizacji programu szczepień przeciwko COVID-19, dystrybucję szczepionek, ich przechowywanie oraz działania organizacyjne związane z procesem szczepień.

(akta kontroli str. 141-158, 479-480, 482, 1573-1728, 1818-1820)

4. Wydane przez Ministra decyzje, dotyczące zakupu asortymentu na potrzeby medycznych rezerw strategicznych, umożliwiły ARM wykonanie nałożonych na nią obowiązków i utrzymanie niezbędnych rezerw w okresie od 23 marca 2020 r.³³ do 22 lutego 2021 r.

Minister w grudniu 2020 r. wydał jedną decyzję w sprawie utworzenia medycznych rezerw strategicznych obejmującą jeden asortyment, której źródłem finansowania były środki pochodzące z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.

(akta kontroli str. 159-409, 479-485)

Od 1 kwietnia 2020 r. rezerwy strategiczne były tworzone i udostępniane również na podstawie dyspozycji Ministra Zdrowia wydawanych bezpośrednio ARM. Minister Zdrowia tego dnia³⁴ uzyskał takie uprawnienia.

(akta kontroli str. 917-931)

³⁰ Udzielonej na podstawie umowy nr 41/DE/2020 z 15 kwietnia 2020 r.

³¹ Udzielonej na podstawie umowy nr 14/DBF/2020 z dnia 30 lipca 2020 r.

³² Porozumienie z dnia 25 czerwca 2020 r. oraz aneks z dnia 23 grudnia 2020 r.

³³ Pierwszą Decyzję nr 1/R/20 Minister wydał 23 marca 2020 r.

³⁴ Według stanu prawnego obowiązującego od dnia wejścia w życie zmian do art. 46d ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. z 2020 r., poz. 1845 ze zm.), wprowadzonymi ustawą z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie systemu ochrony zdrowia związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. z 2020 r., poz. 567).

5. W okresie objętym kontrolą Minister udostępniał, w drodze decyzji, rezerwy medyczne na wnioski: Ministra Zdrowia - złożone do 31 marca 2020 r., Ministra – Członka Rady Ministrów Szefa KPRM, Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, a od 12 listopada 2020 r. na prośby ARM (przekazywane drogą mailową). Wydał również decyzje o udostępnieniu rezerw medycznych na potrzeby MKiŚ.

Decyzje podlegały natychmiastowemu wykonaniu przez ARM. Minister wydał w ten sposób 81 decyzji w sprawie udostępnienia medycznych rezerw strategicznych w celu przeciwdziałania epidemii COVID-19. Było to:

- a) 55 decyzji w sprawie udostępnienia medycznych rezerw strategicznych w celu przeciwdziałania epidemii COVID-19, z tego: 44 decyzje Minister wydał w 2020 r. (do 1 października - 15 decyzji, a od listopada - 29 decyzji) i 11 decyzji w 2021 r.

Wydane decyzje obejmowały udostępnienie asortymentu medycznego, takiego jak: respiratory, odzież ochronna (m.in. kombinezony, filtropochłaniacze, osłony na buty, półmaski, rękawice ochronne, fartuchy ochronne, maseczki ochronne), środki dezynfekcyjne (m.in. środki do dezynfekcji rąk, narzędzi), sprzęt medyczny (łóżka szpitalne, respiratory, pulsoksymetry napalcowe, wózki inwalidzkie, butle tlenowe).

- b) 26 decyzji zmieniających decyzje w sprawie udostępnienia rezerw strategicznych (z tego 25 decyzji na prośbę ARM i jedna decyzja w związku ze stanowiskiem Ministra Zdrowia³⁵).

Zmiany obejmowały korektę ilości asortymentu, uwzględnienie faktu wycofania się wnioskodawców z pierwotnego zapotrzebowania, wprowadzenie zapisów związanych z bezzwrotnym korzystaniem z udostępnionego asortymentu, a w przypadku zmiany decyzji Ministra Aktywów Państwowych oraz na podstawie stanowiska Ministra Zdrowia także bezzwrotne użytkowanie udostępnionego sprzętu medycznego.

W okresie objętym kontrolą Minister wydawał również decyzje dotyczące udostępnienia innych rezerw strategicznych: produktów żywnościowych, mostu drogowego³⁶ oraz decyzje w sprawie likwidacji rezerw strategicznych³⁷ niezwiązanych z przeciwdziałaniem epidemii.

(akta kontroli str. 159-409, 479-485)

Wydanie decyzji przez Ministra odbywało się w ciągu jednego do dwóch dni roboczych od momentu przekazania do Ministerstwa: wniosków ww. Ministrów, za wyjątkiem wniosku MSWiA (z uwagi na przerwę świąteczną) lub próśb ARM (przekazywanych drogą mailową)³⁸

Z tych 81 decyzji wydanych przez Ministra, 63 decyzje zostały wydane na rzecz wojewodów, z czego:

- a) 19 decyzji - dla szpitali tymczasowych (w tym 11 decyzji korygujących) dotyczących udostępniania sprzętu i wyposażenia medycznego oraz

³⁵ Decyzja nr 1/R/21 z dnia 7 stycznia 2021 r. zmieniająca Decyzję nr 21/R/20 z dnia 12 listopada 2020 r., zmienioną Decyzją nr 24/R/20 oraz Decyzją nr 43/R/20. Stanowisko Ministra Zdrowia dotyczyło bezzwrotnego przekazania respiratorów transportowych na potrzeby zespołów ratownictwa medycznego.

³⁶ Decyzja Nr 18/R/20 z dnia 1 października 2020 r. wydana na wniosek Prezydenta Miasta Nowego Sącza, na mocy której nieodpłatnie udostępniono z rezerw strategicznych na rzecz Miasta Nowego Sącza dwa zestawy konstrukcji składanego mostu drogowego typu DMS-65, z terminem zwrotu do 30 czerwca 2022 r.

³⁷ Decyzja Nr 14/R/21 z 12 lutego 2021 r. w sprawie likwidacji rezerw strategicznych, asortymentów będących elementami infrastruktury kolejowej wydana na wniosek Prezesa ARM, na mocy której zlikwidowano m.in. składane mosty kolejowe L-36, rozjazdy kolejowe i skrzyżowania torów, akcesoria torowe i do rozjazdów (systemy przytwierdzeń), dwuteowniki.

³⁸ Ustalono na przykładzie 20 losowo wybranych zapotrzebowań (10 dot. szpitali tymczasowych i 10 dot. wojewodów).

środków ochrony indywidualnej, np. łóżek szpitalnych typu OIT (z elektroniką) i łóżek zwykłych, aparatów do wysokoprzepływowej tlenoterapii donosowej, zbiorników na tlen medyczny, urządzeń do kompresji klatki piersiowej, płynu do dezynfekcji, respiratorów, kardiomonitorów, stanowisk pomp infuzyjnych, dozowników do tlenu masek chirurgicznych, rękawiczek jednorazowych, kombinezonów ochronnych oraz

- b) 44 decyzje (w tym 12 decyzji korygujących) dotyczących udostępniania różnego asortymentu np. rękawiczek jednorazowych, masek chirurgicznych, masek typu FFP2 i FFP3, przyłbic ochronnych, fartuchów jałowych i niejałowych, kombinezonów ochronnych, ochraniaczy na buty, zbiorników na tlen medyczny, butli tlenowych, respiratorów, urządzeń do kompresji klatki piersiowej.

Pozostałe 18 decyzji (w tym jedna zmieniająca) zostało wydanych na wnioski ww. Ministrów oraz na potrzeby MKiŚ.

(akta kontroli str. 159-409, 479-485, 495-728, 1816-1817)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, odstępuje od sformułowania uwag i wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 *ustawy o NIK* kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa NIK. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 *ustawy o NIK*, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 04 października 2021 r.

Wiceprezes
Najwyższa Izba Kontroli
Małgorzata Motylow

.....
podpis

